

УПРАВЛІННЯ РОБОЧИМ ЧАСОМ ТА ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТ ВИКЛАДАЧА

Пестун І.В.,¹ Мнушко З.М.²

¹Кафедра фармацевтичного маркетингу та менеджменту
Національний фармацевтичний університет
м. Харків, Україна
fmm@nuph.edu.ua

²Кафедра менеджменту та економіки в сімейній медицині
Харківська медична академія післядипломної освіти
manage.sm@med.edu.ua

Вступ. Впровадження системи управління якістю освіти, визначення рейтингу ВНЗ, підвищення вимог до ефективності та результативності навчально-методичної, наукової, організаційної та інших видів робіт педагогічних працівників зумовлюють доцільність управління робочим часом викладача поза виконанням безпосередньо аудиторної навчальної роботи. До особливостей роботи викладача ВНЗ відносяться творчий характер роботи, виконання наукових досліджень, непередбачуваність режиму та видів роботи, вимушеність працювати у вихідні дні, невідповідність погодинної або рейтингової оцінки окремих видів виконуваних робіт фактичним витратам часу тощо. Метою даного дослідження є аналіз існуючих підходів до управління робочим часом викладача та визначення шляхів удосконалення. Використані методи дослідження: моніторинг наукової літератури та нормативно-правових положень стосовно нормування праці викладача ВНЗ, логічний аналіз та моделювання.

Результати дослідження. Сучасні підходи до управління роботою викладача мають передбачати науково обґрунтований розподіл різних видів праці – навчальної, методичної, організаційно-методичної, науково-дослідної – з урахуванням складності, трудових затрат, рівня кваліфікації та посади.

Досвід роботи наших навчальних закладів демонструє використання різних підходів до стимулювання праці викладача: нормування часу на всі передбачені індивідуальними планами види робіт та оцінка в балах виконаних робіт. Аналіз існуючих розробок, виявлення окремих невідповідностей встановлених критеріїв фактичним витратам часу на певні види діяльності

викладача спонукає звернути увагу на такі аспекти. Встановлення норм часу на окремі види робіт має базуватись на результатах моніторингу, використанні фотографії (самофотографії) робочого дня, методики моментних спостережень тощо. Розробка погодинної чи бальної оцінки видів робіт викладача має здійснюватись з урахуванням профілю дисциплін (групуванням їх за циклами), оскільки, наприклад, існує різний період життєвого циклу інформації з певної дисципліни. Повинно враховуватись впровадження нових інформаційних технологій, тіснота зв'язку та співпраця певної кафедри з закладами охорони здоров'я, фармацевтичними організаціями. До розробки систем управління часом викладача мають залучатись експерти зі значним досвідом виконання різних видів робіт, щоб уникнути нерівномірного та невідповідного визначення їх оцінки (наприклад, не може бути тільки вдвічі більшою норма часу на підготовку підручника від підготовки навчальної програми дисципліни; рецензування кандидатської дисертації не може передбачати тільки вдвічі більший обсяг часу за рецензування наукової статті, а докторської – тільки в чотири рази). Обґрунтованого планування вимагає навантаження з підготовки матеріалів до дистанційного навчання, бо мають враховуватись новизна такої роботи, поєднання творчого підходу з необхідністю виконання суто технічного оформлення. Повинен передбачатись резерв часу (або незаплановані види робіт, які нерідко виникають у зв'язку з дорученнями керівних органів, впровадженням або змінами електронного документообігу тощо). При рейтинговій оцінці результатів роботи позитивним можна вважати передбачення штрафних оцінок у разі невиконання запланованих показників, проте вони мають бути об'єктивними й виваженими, а їх виконання - незалежним від роботи інших організацій чи осіб. Нормування поза аудиторної праці має сприяти підвищенню рівня загальної організації праці викладача, покращанню умов праці, її технічному забезпеченню та ін.. Виходячи з наведеного, практичне значення має як управління, так і самоуправління або тайм-менеджмент викладача. До інструментів останнього відносяться планування, розподіл, визначення цілей, делегування, аналіз витрат часу, моніторинг, організація праці та розподіл пріоритетів, реалізація поставлених завдань, контроль (самоконтроль) отриманих результатів. Важливе значення має стимулювання творчого пошуку, самоосвіти та самовдосконалення, оцінки викладачем рівня власного

інтелекту, тобто в тайм-менеджменті, визначаючи пріоритетні результативні роботи, викладач повинен пам'ятати про поповнення власних знань й підвищення кваліфікації. У цілому ж управління часом є дієвим інструментом свідомого контролю (самоконтролю) за виконанням окремих видів діяльності, обсягом виконаних робіт та мотивації викладача.

Висновки. 1. Показано сучасне значення планування й обліку або рейтингової оцінки праці викладача понад нормоване педагогічне навантаження.

2. Виділені окремі аспекти удосконалення системою управління робочим часом викладача.

3. Визначена доцільність використання наукових методик аналізу та планування окремих видів робіт та залучення експертів.

4. Висвітлено зміст та значення тайм-менеджменту викладача.

Перелік літератури

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.urist-ua.net.

2. Тайм-менеджмент: управление временем [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://4brain.ru/time/>.

3. Управление временем как инструмент преподавателя от admin 29.07.2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kinderklub.ru/professiya-uchitel/upravlenie-vremenem-kak-instrument-prepodavatelya/>.